

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite: Lausuntopyyntö 5.4.2023 Dnro VN/1766/2022

Asia: Lausunto luonnoksesta kalastusmatkailun kehittämisohjelmaksi

### Yleistä

Kalatalouden Keskusliitto pitää kalastusmatkailun kehittämisohjelmaluonnokseen sisältyviä nykytilan kuvausta, analyysiä, kehittämistarpeita ja visiota onnistuneina. Nelikenttäanalyysissä (s. 19) vahvuutena on mainittu kalastus yleiskalastusoikeuksilla tai kattavilla kalastusluvilla. Tässä yhteydessä on huomioitava, että kalastusmatkailussa (oppaan kanssa) kalastus on järjestetty tilaisuus, joka vaatii vedenomistajan luvan tai ELY-keskuksen opaslupan. Alan seuraamista ja viestinnän tehostamista varten esitämme jatkossa harkittavaksi kalastusmatkailuyrittäjiä koskevan erillisen rekisterin perustamista.

Ohjelmaan sisältyy runsaasti erilaisia toimenpiteitä. Näistä haluamme kiinnittää huomiota muutamiin.

### Palvelujen ja liiketoiminnan kehittäminen

1. Valtakunnallisen kehittämishankkeen toteuttajaksi tulee valita yhteistyökykyinen ja -haluinen taho, jonka tehtävänantona on alueellisten hankkeiden koordinoinnin ja maan rajat ylittävän markkinoinnin lisäksi samalla huomioida kaikki kalastusmatkailuun liittyvät intressiryhmät ja näiden välisten näkemyserojen sovittelu.

### Myynnin ja markkinoinnin kehittäminen

1. Fishing in Finland – sivuston uudistamista pidämme erittäin tarpeellisena. Sivuston uudistamisen suunnittelu on parhaillaan menossa ja uudistustyö alkaa vuonna 2024. Kalatalouden Keskusliitto on halukas jatkamaan sivuston ylläpitoa myös tulevaisuudessa ja tarjoaa sivustolle lyhytaikaisia hankeorganisaatioita pidemmän ja vakaan ylläpitotahon.

### Toimintaympäristön kehittäminen

2. On tarpeellista muuttaa kalastuslakia siten, että onginta-, pilkintä- ja viehekalastuskiellon määrääminen myös luonnonkalojen kalastukseen perustavalle erityiskalastuskohteelle olisi mahdollista. Vesialueen omistajien hakemuksesta perustettavien erityiskalastuskohteiden yhteys kalastusmatkailuun tulee esitellä rajoitus-hakemuksessa riittävässä määrin.
3. Toimenpiteeseen sisältyvän kalatalousalueiden oman lupatarjonnan merkittävä kehittäminen olisi vaihtoehtona toimenpiteen 6. opaslupa sisältyvän ryhmäkoon kasvattamiselle. Kalatalousalueiden yhteislupien koosteeseen käytettävän

nettialustan ylläpitoineen tulee olla pitkäaikaisella vakaalla pohjalla. Toimenpiteen vastuutahot ja toimijat-sarakkeeseen tulee lisätä vesialueen omistajat ja kalatalousalueet.

5. Kalastuslakiin sisältyvää kalastusmatkojen ryhmäkokoa on mahdollista kasvattaa esimerkiksi kuudesta kymmeneen. Nykyinen 105 euron opasmaksua tulisi tässä yhteydessä nostaa vähintään kaksinkertaiseksi ja maksun yhteyteen toteuttaa menettely, jolla maksu kohdennetaan kalatalousalueelle, jolla valtaosa opastoiminnasta tapahtuu. Nykyisellään maksu ei käytännössä hyödytä lainkaan alueita, joihin opastoiminnan tuoma kalastuspaine kohdentuu. Kalastonhoitomaksun maksamismahdollisuus kerralla koko asiakasryhmää koskien olisi järkevä uudistus.
7. Kalastuspalvelujen sekä kalastonhoitomaksun ostomaksullisuus liikunta- ja kulttuuriseteleitä käyttäen on ehdottomasti kannatettava asia, jota olemme esittäneet myös seuraavaan hallitusohjelmaan kirjattavaksi.
11. Jos toimenpiteessä esitetty kalastuslain muuttaminen yhteistoiminnan lisäämiseksi kalatalousalueissa tarkoittaa kalatalousalueiden lakisääteisiä hallituspaikkoja esim. vapaa-ajan kalastajille ja kalastusoppaille, emme hyväksy uudistusta. Yhteistyökykyiset ja -haluiset kalatalouden paikalliset toimijat on valittu pääsääntöisesti jo nyt kalatalousalueiden hallituksiin riippumatta mitä tahoa he edustavat. Väkisin täytetyt uudet mandaattipaikat 118 kalatalousalueen hallituksessa eivät näkemyksemme mukaan paranna alueellisen päätöksenteon sujuvuutta.

### Seuranta

Ohjelman toimeenpanovaiheessa nimettävään seurantaryhmään tulee ottaa jäseneksi myös Kalatalouden Keskusliiton nimeämä vesialueen omistajien edustaja.

Helsingissä 18.5.2023

Vesa Karttunen  
toiminnanjohtaja